Plánování prostranství v prostředí malých měst a obcí

- role architekta -

re:architekti

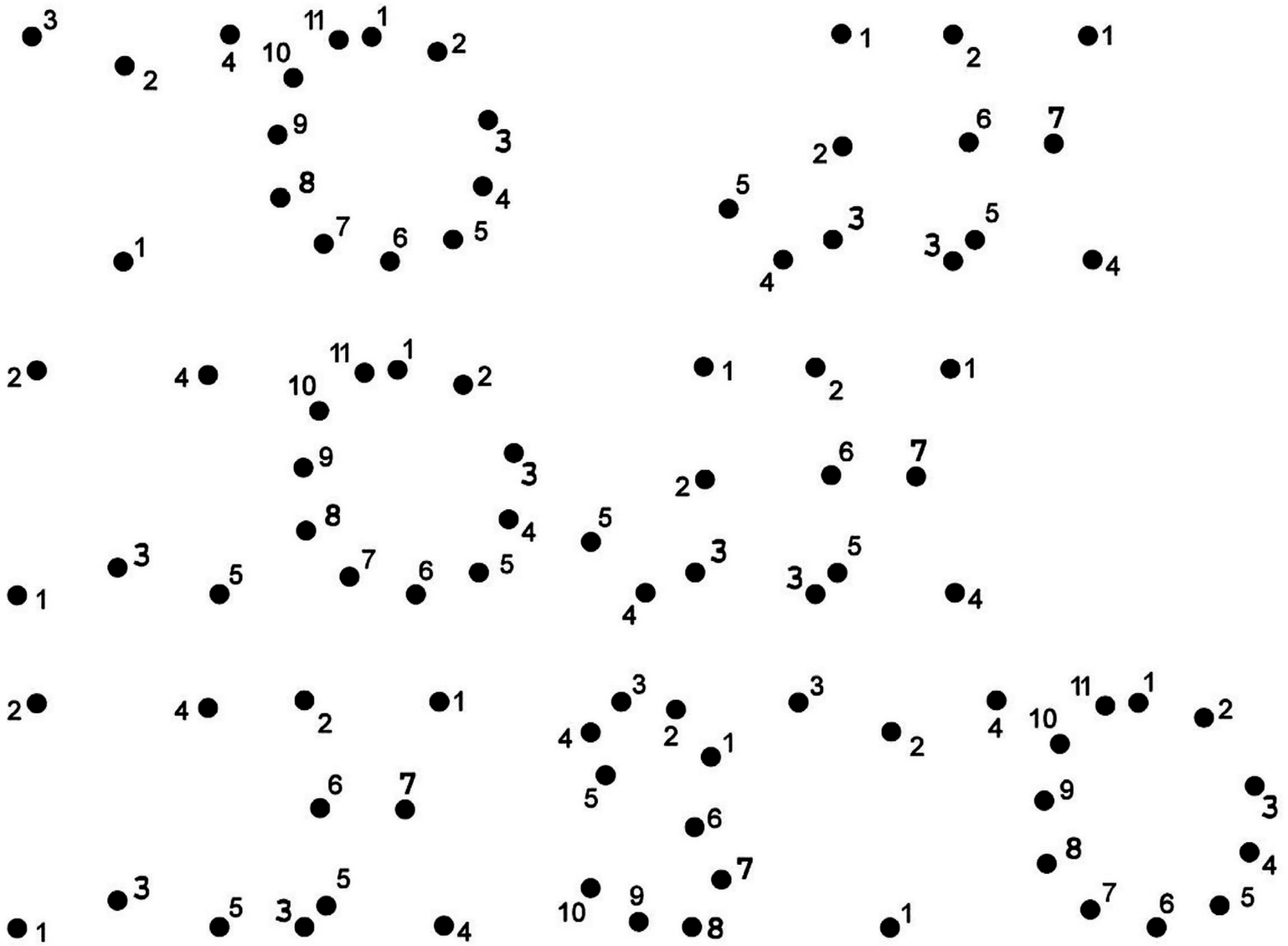

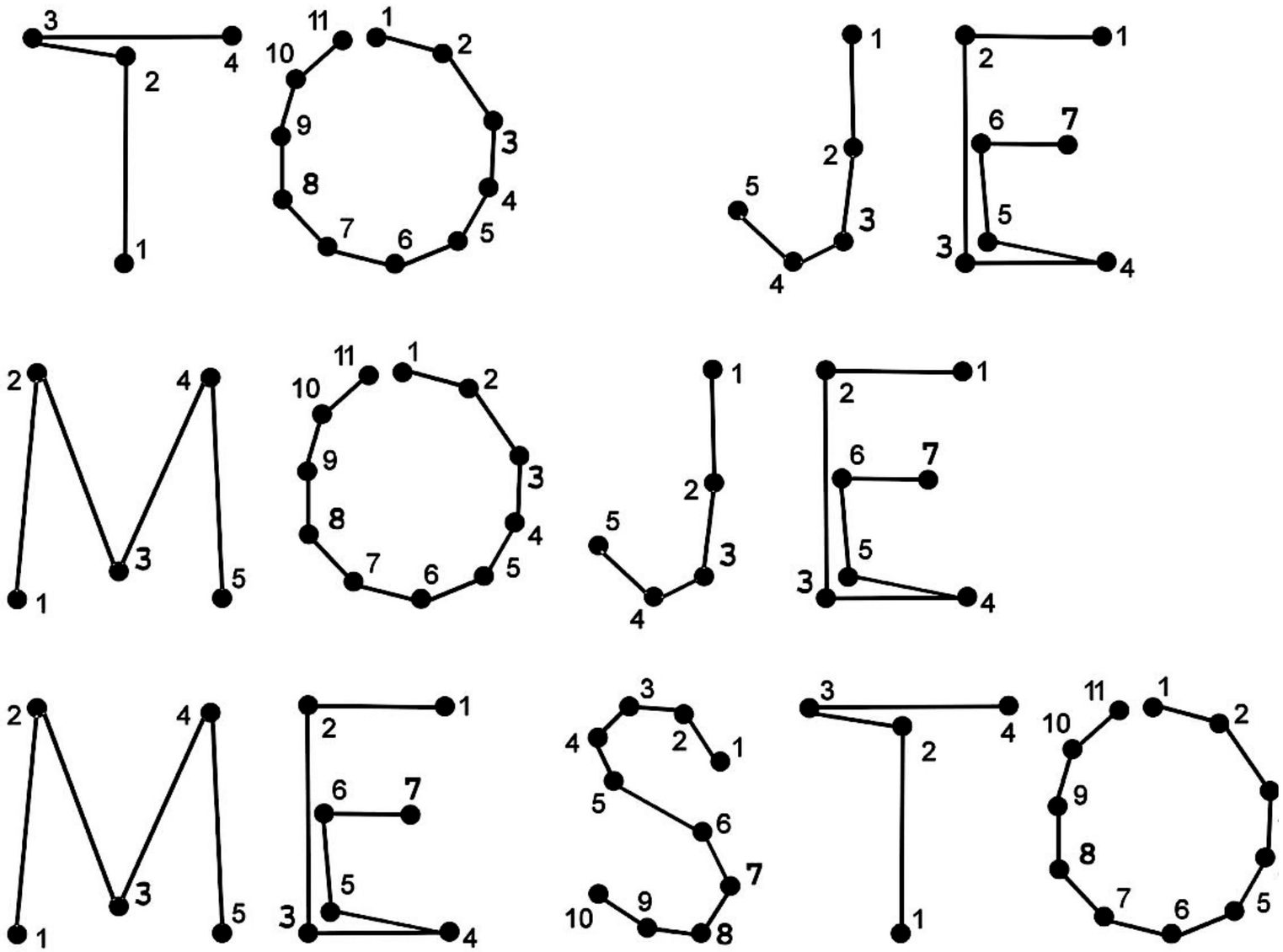
3 2 4 1
11 1 10 2 9 3 8 4 7 6 5
1 2 5 3 4
1 2 6 7 5 3 4
2 4 3 1 5
11 1 10 2 9 3 8 4 7 6 5
1 2 5 3 4
1 2 6 7 5 3 4
2 4 3 1 5
1 2 6 7 5 3 4
3 4 2 1 5 6 7 10 9 8
3 2 4 1
11 1 10 2 9 8 7 6 5

Architektonická koncepce obce

Úsilné

Architektonická
koncepce
obce Voselno

Život v obci

Předpokladem ke správnému návrhu dalšího rozvoje je pochopení možností. Začínáme proto soupisem, popisem a rozpisem všech současných aktivit, míst i domů, které hrají ve společenské životě obce roli.
Klíčové pro nás je nalezení vhodných kombinací aktivit a míst tak, aby se vzájemně podporovaly a samozřejmě tak, aby pro obec velikosti Voselna byly realizovatelné.

Budovy a prostranství

Obecní úřad

Původní škola, snad typový projekt z dob rakouska-uherska, klasicizující stavba na návsi. Díky školce, krámu, obecnímu úřadu i jednou týdně otevřené knihovně, živý dům, oživující své okolí. Jen úřad a knihovna v prvním patře, jen vstup „zadem". Zadní vstup, můstek, průchod zadem a vstup do zahradnictví, jakoby otáčely celým domem čelem vzad.
celkem cca 410 m2
1. np: obchod (84 m2), školka (122 m2), společné (31 m2),
2. np: úřad (63 m2), knihovna (36 m2), zázemí (73 m2)

Hasičárna

Hasičárna je vedle nutného vybavena sprchami a šatnou pro sportovce, kuchyňkou a dvěma klubovnami v prvním patře. Je důležitým společenským centrem obce. Posazena pod hrází rybníka, nedaleko fotbalového hřiště ale mimo hlavní trasy v obci.
1. np: garáže, sprchy sportovci, šatny sportovci
2. np: sál 7,3 x 5,9 m (43 m2), kuchyňka, sklad / pingpongárna, záchod, sprcha, sklad
okolí / plácek (1100 m2)

Hospoda

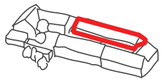

Hospoda, hostinec u hlavní silnice projíždějící obcí. Sál o kapacitě 120ti lidí, výčep, původní společenské centrum obce. Hostinec byl zázemím obecních slavností na plácku Pod kaštany i na návsi. Hospodu nahradila středověká chýše a sál se proměnil v temné doupě.

Penzion „U Štoly"

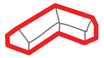

Vedle ubytování je součástí penzionu pravidelně otevřená „kavárna", „hospůdka" s několika stoly na zadním dvorku s králíky. Kavárna má přibližnou kapacitu 30 lidí. Do jisté míry supluje roli klasické hospody. Stává se pravidelně zázemím při nacvičování divadelních kusů místním ochotnickým spolkem.

Náves

Současná náves, jakoby sestával z návsí dvou. Z návsí a prostoru u kapličky, jak je dříve oddělował protékající potok.
Díky dopravnímu řešení, jakoby náves nebyla. Na návsi stojí obecní úřad s obchodem, školkou, zastávky autobusu. Ruch tu je.

U kapličky

Okolí kapličky jakoby do sebe vtáhlo všechno to, co mělo být i na návsi. Výkladní skříň Voselna? Kaplička, dětské hřiště, fontána s oslíkem, dřevěná bouda zázemí prohlídek štoly. parkování pro 2 autobusy a celá řada tabulí. Je toho mnoho. Jen si plácku U kapličky při příjezdu od Budějovic skoro nejde všimnout.

Pod kaštany

Pod kaštany, plácek s šesticí kaštanů, venkovní scénou, volejbalovým hřištěm a pomníkem. Nejasně ohraničen s výhledem na duby na vesnicí. Přiléhající k silnici, naproti hospodě, na dohled od fotbalového hřiště a na cestě ze štoly.

Fotbalové hřiště

Na hřišti se co 14 dní hrají zápasy. Pravidelně trénuje místní reprezentace i omladina čítající vícero holčiček než kluků.
Hřiště je oproti kolemvedoucí silnice zapuštěno přibližně o 2 metry - přirozené tribuny.
Fotbalisti využívají jako zázemí hasičárny, hasiči využívají pro závody v požárním sportu fotbalové hřiště.

Rok na vsi

Starosta Pavel Kašpárek spolu s místostarostou Jiřím Šulcem nám nastínili, co se ve Voselně v průběhu jednoho roku děje. Na setkáních s místními v kavárně „U štoly“ jsme pak společně vytvořili harmonogram Voselského roku.
Z jednoduchého přehledu vyplývá, že rok ve Voselnu je nabyt společenskými událostmi, prací místních spolků a ambicí dále společenský život v obci rozvíjet.

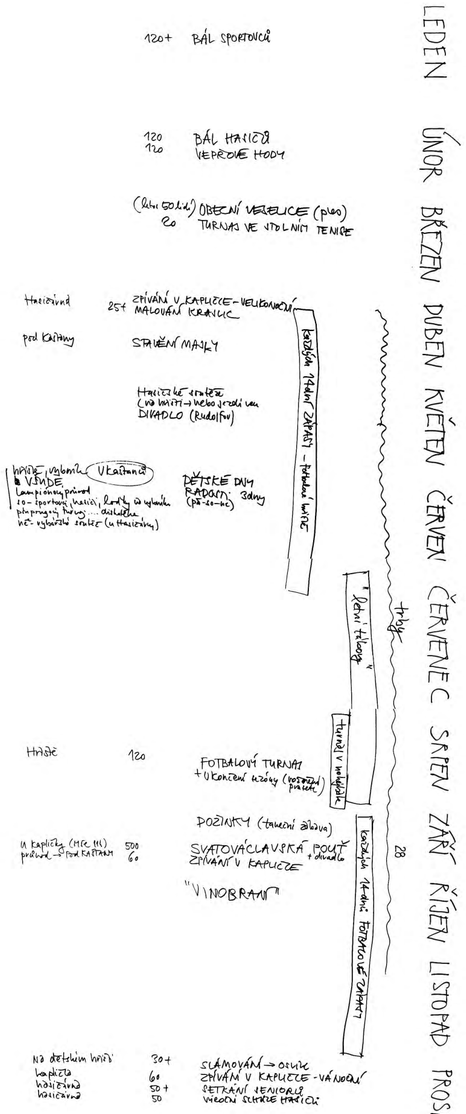

Co se kde děje...

Schéma popisuje současné kapacity veřejných prostranství a budov a události či činnosti, které jsou s nimi spojeny.

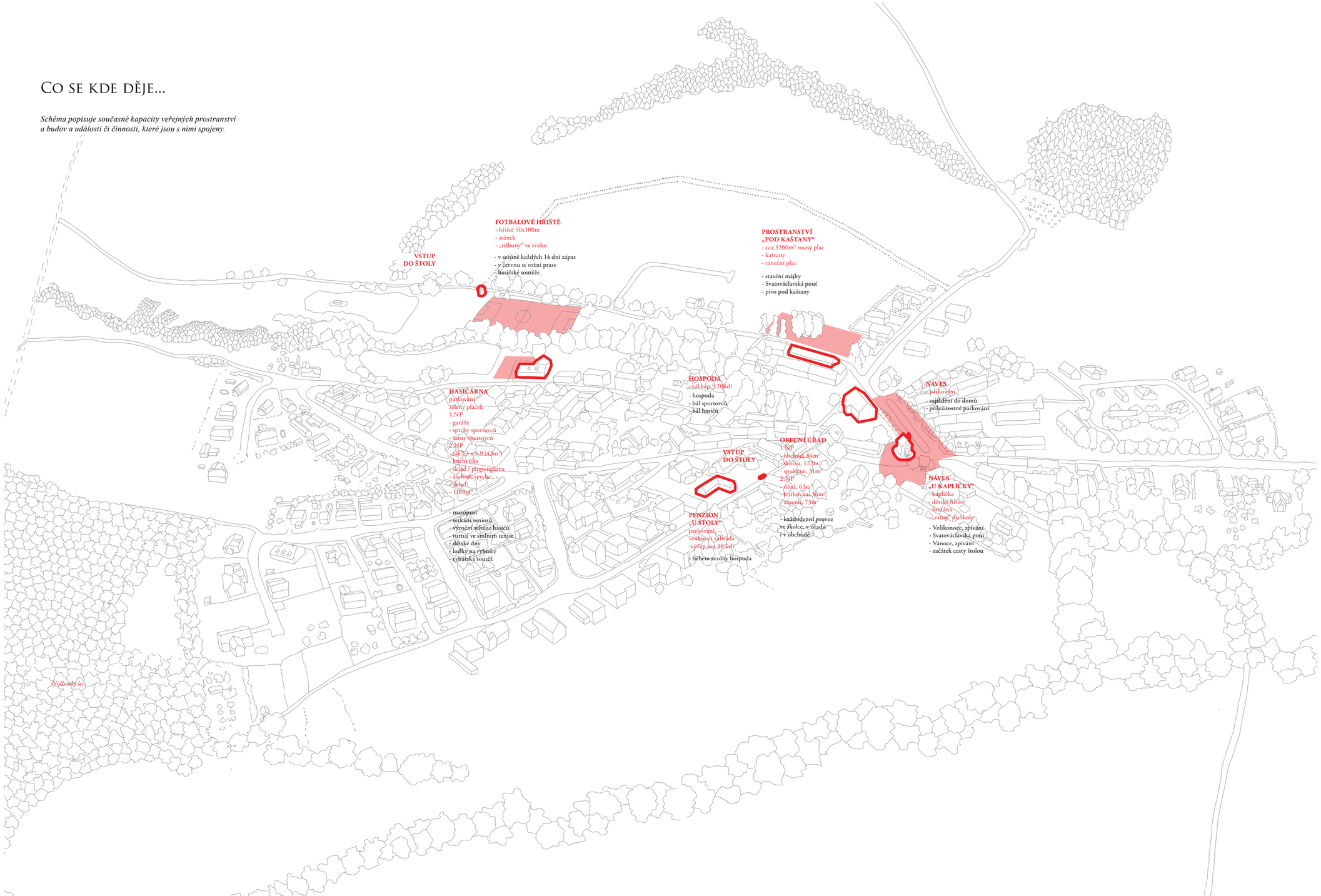

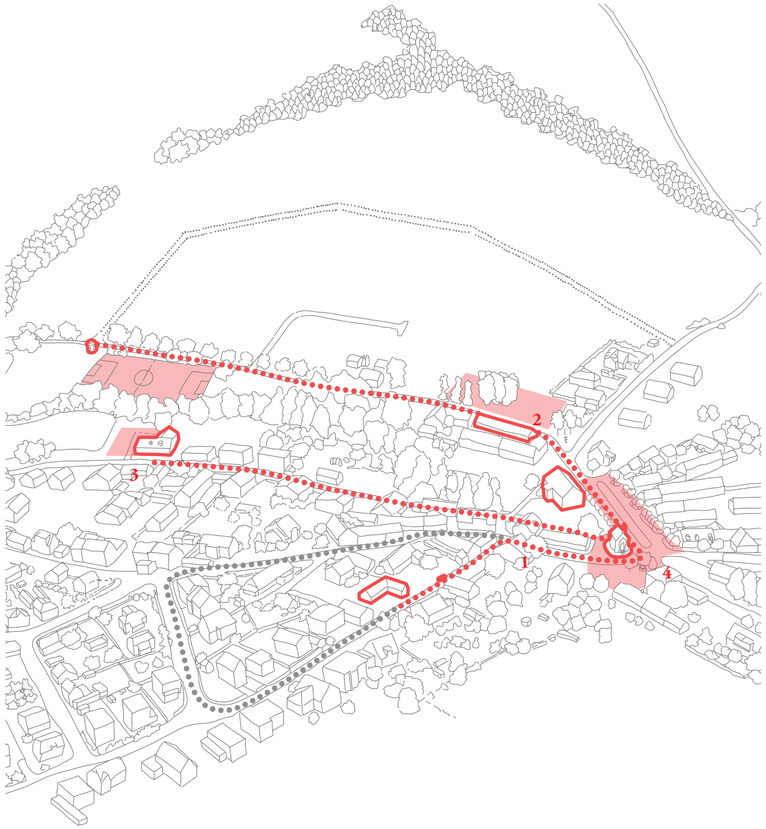

1

2

3

4

Tříštění sil

Voselno, jak naznačuje schéma, má pouze několik společensky významných staveb. Vyjma obecního úřadu, hasičárnu, hospodu, penzion. Jejich rozmístění ve vsi ale neumožňuje vzájemnou interakci, synergii. Na druhou stranu zapojuje rovnocenně celou obec „do děje." Jakoby si všechny ulice byly rovny. Je ovšem otázka, zda to, že prostory obce nejsou v zásadě hierarchizovány, obci prospívá. Tvrdíme, že ne, že je potřeba jednoznačně posílit to, co by mohlo být silné, co by mohlo podpořit potenciál stávajícího.

Páteř

Z úvah, analýz, srovnání míst, staveb, událostí a ambic nám vyvstaly dva hlavní směry, na kterými obec rozvíjet. Vedle těchto dvou směrů existují ještě témata jemnější, které svým významem nehrají tak významnou roli.
Potvrzujeme výchozí představu řešení společenského přetlaku stavbou nového domu, respektive domů dvou a v rámci úvah o fungování obce a umístění nových staveb nám vyvstává téma další - posílení centra, páteře a srdce obce.

Dva domy

Otázkou bylo, které funkce efektivně propojit dohromady, abychom sestavili fungující a přiměřenou stavbu a kde by tato stavba měla stát, aby dostála všem přáním a obci co nejvíce prospěla.
Původní představa se programem blížila sokolovně, typu, který v sobě umí snoubit jak sportovní tak společenské nároky. Bohužel velikost společenského sálu, který svými rozměry odpovídá velikosti Voselna je diametrálně odlišná od minimální velikosti víceúčelového hřiště.

*Výsledkem je tedy návrh domů dvou. Kdy první nazýváme **Spolkovým domem** a druhý prostě **Sportovní halou**.*
*Obecní dům v sobě snoubí vytipované funkce tak, aby dohromady mohly vytvořit živoucí společenské centrum obce s minimem provozních nákladů, provozovaný jedním zaměstnancem. Za klíčovou považujeme roli knihovny. **Knihovny** se v současnosti mění z místa výpůjček na společenská centra s čítárnou, přístupem k internetu, informacemi o obci, kavárnou, stávají se jakýmsi obecním salonem, kde možnost půjčit si knihu domů hraje jen vedlejší roli. Provázání s dalšími funkcemi jako místní galerií, muzeem či společenským sálem a ubytovnou je pak jen dalším logickým krokem na cestě k vytvoření živého obecního domu.*
Sport jsme se tedy nakonec rozhodli vyčlenit ze stavebního programu „sokolovny". Vedle velikosti stavby k tomuto rozhodnutí vedla i úvaha o nárocích, které na sebe sportovní hala klade. Hala ve výsledku může být stavbou výrazně utilitárnější, než by Spolkový dům kdy mohl být.
Stavbu haly je možné jednoduše realizovat v etapách, kdy etapou první bude vybudování víceúčelového hřiště a posléze obestavění hřiště „slupkou" haly.

Sportovní hala je usazena v sousedství fotbalového hřiště a během první fáze může mít zázemí stejně jako fotbalisté v hasičárně.
Spolkový dům je navržen na plácek Pod kaštany, který odedávna slouží poutím, tanečním představením a společenskému životu obce vůbec. Vytváří akcím zázemí a sám na sebe další akce přitahuje.

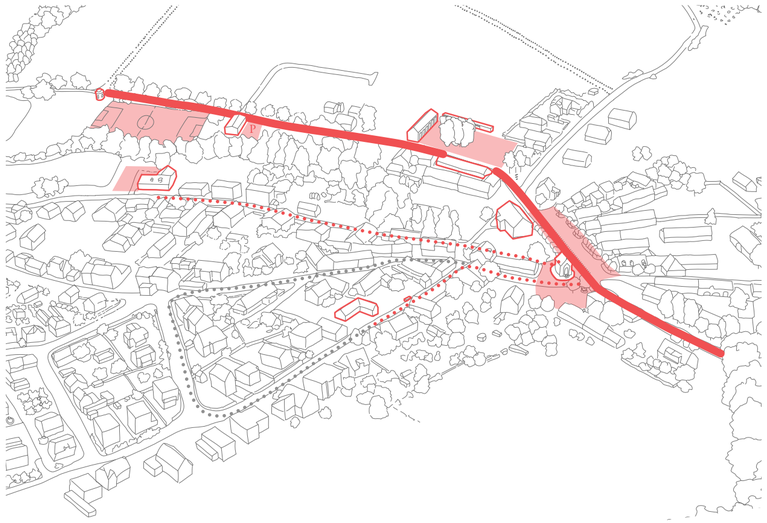

Obecní dům Pod kaštany

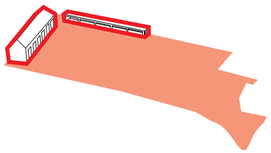

- (cca 2x400 m2)
- foyer
- sál 150m2
- knihovna 40m2
- informační centrum
- galerie
- muzeum
- zázemí
- ubytování 30 lidí
- zázemí
- loubí

- knihovna
- stavění májky
- Svatováclavská pouť
- bál sportovců
- bál hasičů
- obecní veselice
- turnaj ve stolním tenise
- dětské dny
- divadlo
- vinobraní
- slámování
- setkání seniorů
- masopust
- dětské dny

Sportovní hala

- hala 40x20m
- multifunkční hřiště
  basketbal, volejbal, tenis
- šatny, umývarny, zázemí

Zdůraznění páteře obce

Páteří Voselna byla odjakživa silnice, která obcí prochází. Jako obratle na ní stojí kaplička, obecní úřad (bývalá škola), hospoda, pomník, náves, plácek Pod kaštany, fotbalové hřiště, vstup do štoly, od ní se obec odstředivě rozvíjela.
Respektujeme původní tendence a snažíme se páteř obce potvrdit a znovu propojit jednotlivé její „obratle" uvolněním přiškrcené míchy. To prakticky znamená umožnit mezi nimi dobré pěší propojení a pokud možno vždy na jednom místě nechat tušit přítomnost druhého tak, aby se z jednotlivých míst stal celek. Páteř je vlastně výkladní skříní Voselna.

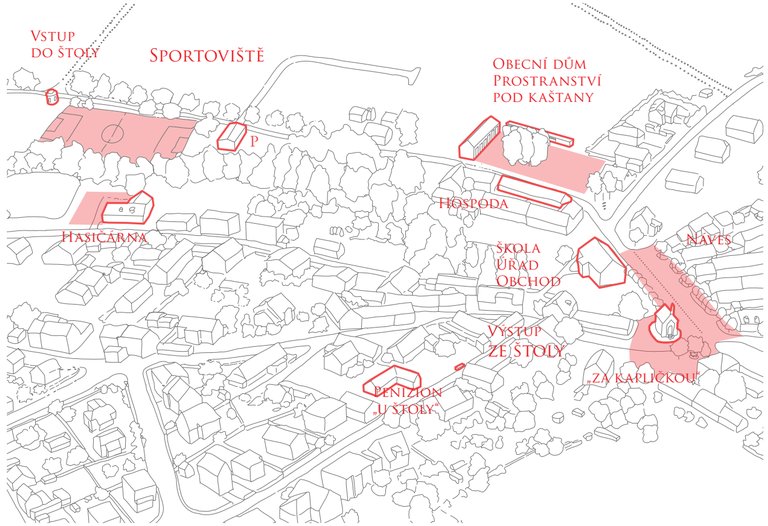

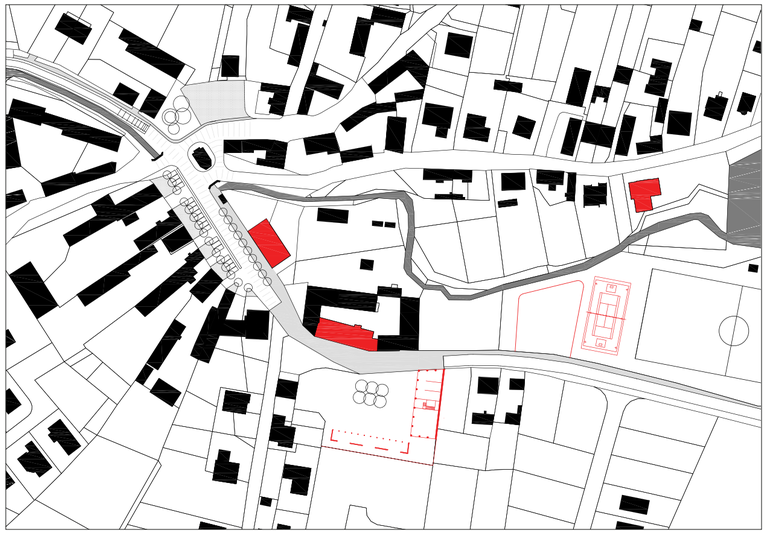

Srdce obce, náves, pod kaštany, sportoviště

Srdcem obce by měla být náves. Současné uspořádání tomu ale brání. Návsi zcela dominuje průtah silnicí, a její uspořádání tuto dominanci potvrzuje. Navrhujeme přetvořit náves tak, aby se z průjezdu stalo místo vybízející k zastavení a řidiče ke zpomalení.
Za srdce nepovažujeme pouze náves, ale i přiléhající plácek Pod kaštany spolu s hospodou.
Ideálem pro nás v těchto místech je smazat rozdíl mezi silnicí, chodníkem a přiléhajícími plácky, vytvořit celek, který umožní plynulý pohyb a volné užívání.
Za zásadní považujeme dobré propojení plácku Pod kaštany s hospodou, kde obce, jak dokzují historické fotografie, uměla opravdu žít. Návrh sám je skloubením ideálu s možným.

OBECNÍ DŮM
(cca 2x400 m2)
1. np
- foyer
- sál 150 m2
- knihovna 40 m2
- informační centrum
- galerie
- muzeum
- zázemí
2. np
- ubytování 30 lidí
- zázemí
loubí
OBECNÍ DŮM /
POD KAŠTANY
- stavění májky
- Svatováclavská pouť
- bál sportovců
- bál hasičů
- obecní veselice
- turnaj ve stolním tenise
- dětské dny
- divadlo
- vinobraní
- slámování
- setkání seniorů
- masopust
- dětské dny
VÍCEÚČELOVÉ HŘIŠTĚ
/ HALA
(40 x 20 metrů)
- basketbal
- volejbal
- tenis
ŠTOLA VSTUP
FOTBALOVÉ HŘIŠTĚ
- hřiště 50x100 m
- stánek
- "tribuny" ve svahu
FOTBALOVÉ HŘIŠTĚ
- v sezóně každých 14 dní zápas
- červen rožnění prasete
- hasičské soutěže
P
PARKOVIŠTĚ / PLÁCEK
- kap. cca 40 automobilů
HOSPODA
- sál kap. 120 lidí
HOSPODA
- víkendové popíjení
OBECNÍ ÚŘAD
(410 m2)
1. np
- obchod, 84 m2
- úřad, 122 m2
- společné, 31 m2
2. np
- školka, 210 m2
OBECNÍ ÚŘAD
obecní úřad
- každodenní provoz
školka
- každodenní provoz
obchod
- každodenní provoz
HASIČÁRNA
1. np
- garáže
- sprchy sportovci
- šatny sportovci
2. np
- sál 7,3 x 5,9 m (43 m2)
- kuchyňka
- sklad / pingpongárna
- záchod, sprcha
- sklad
HASIČÁRNA
- výroční schůze hasičů
- dětské dny
- lodky na rybníce
- rybářská soutěž
ZAHRADNICTVÍ
NÁVES
- parkovací místa podél ulice
- pásy trávníků před chalupami
- řady stromů
NÁVES
- trhové stánky během slavností
- snadné parkování
ŠTOLA VÝSTUP
PENZION "U ŠTOLY"
- výčep cca 30 lidí
- zahrada
NÁVES "U KAPLIČKY"
- kaplička
- dětské hřiště
- fontána
NÁVES "U KAPLIČKY"
- Velikonoce, zpívání
- Svatováclavská pouť, zpívání
- Vánoce, zpívání

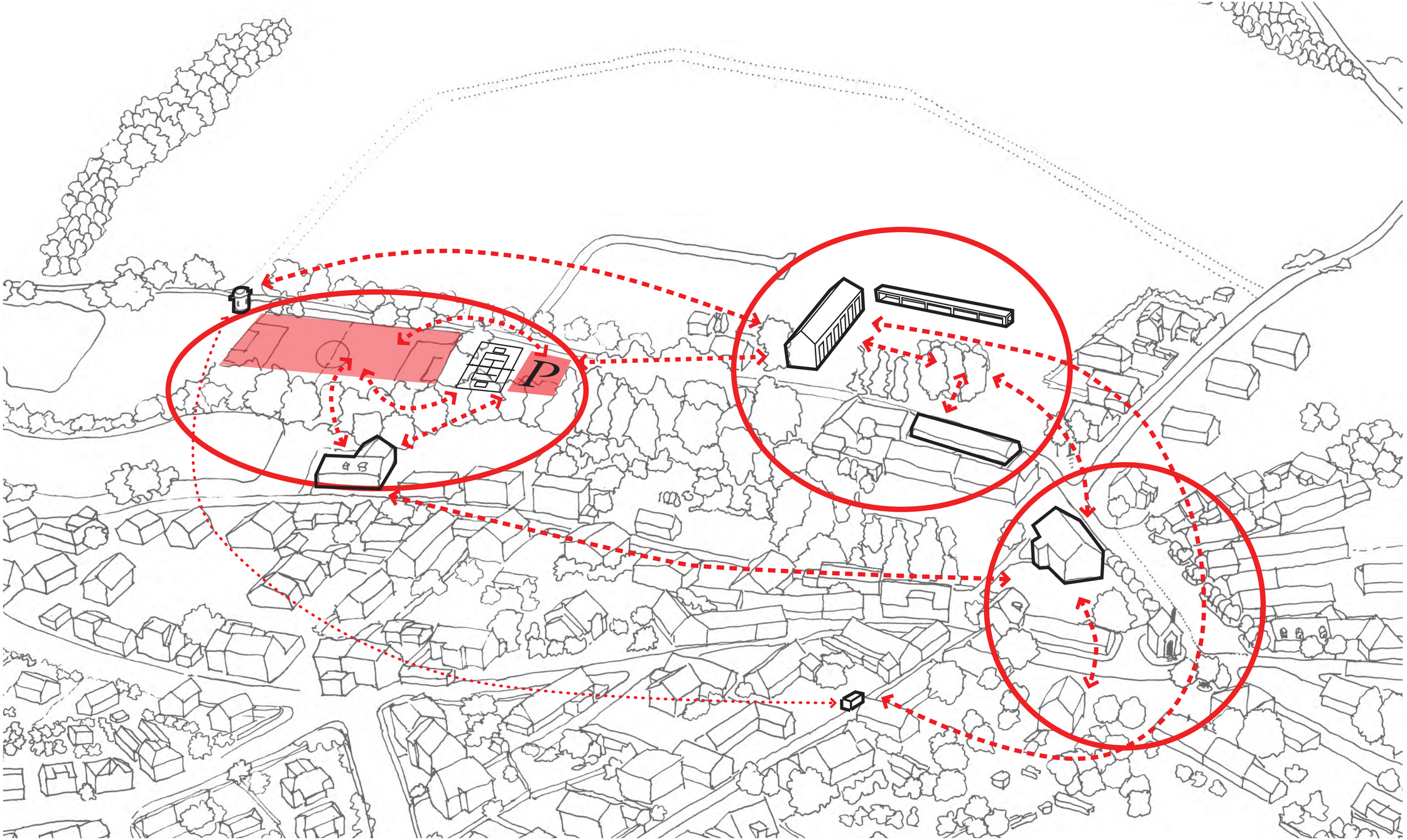
P

náves

Náves

Současnost

*Současný stav, kdy pruh „zelene" (neurčitý trávník) odděluje silnici a obslužnou ulici s parkováním, umožňuje jízdnost, to znamená rychlý průjezd obcí. Znemožňuje jednoduché zastavení při krajnici a co hůůů

Náves

Současnost

Současný stav, kdy pruh „zeleně“ (neurčitý trávník) odděluje silnici a obslužnou ulici s parkováním, umožňuje plynulý, to znamená rychlý, průjezd obcí. Znemožňuje jednoduché zastavení při krajnici a co hlavně, přílišné dělení návsi přeurčuje její možná využití a brání využití jiným.

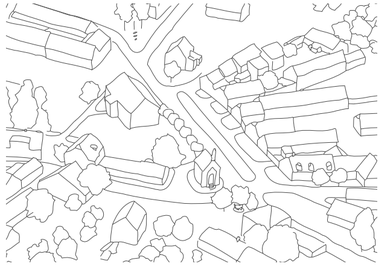

Návrh

V našem návrhu znovu vytváříme z návsi „místo“. Zjednodušujeme její dělení a znejasňujeme rozdíl mezi silnicí a chodníky.

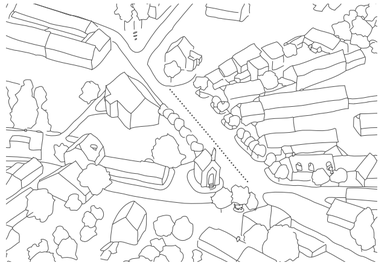

Všední den

Umožňujeme dobré každodenní užívání…

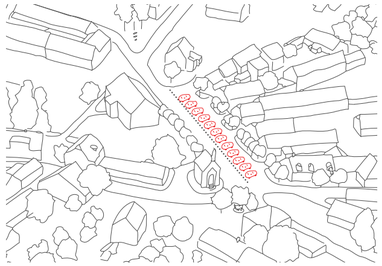

Slavnost

Tak jakékoli jiné využití během svátků a poutí.

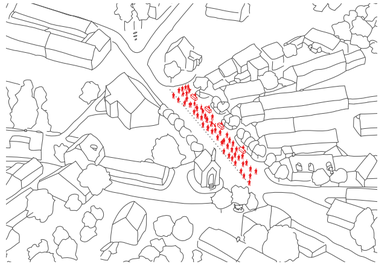

sportoviště

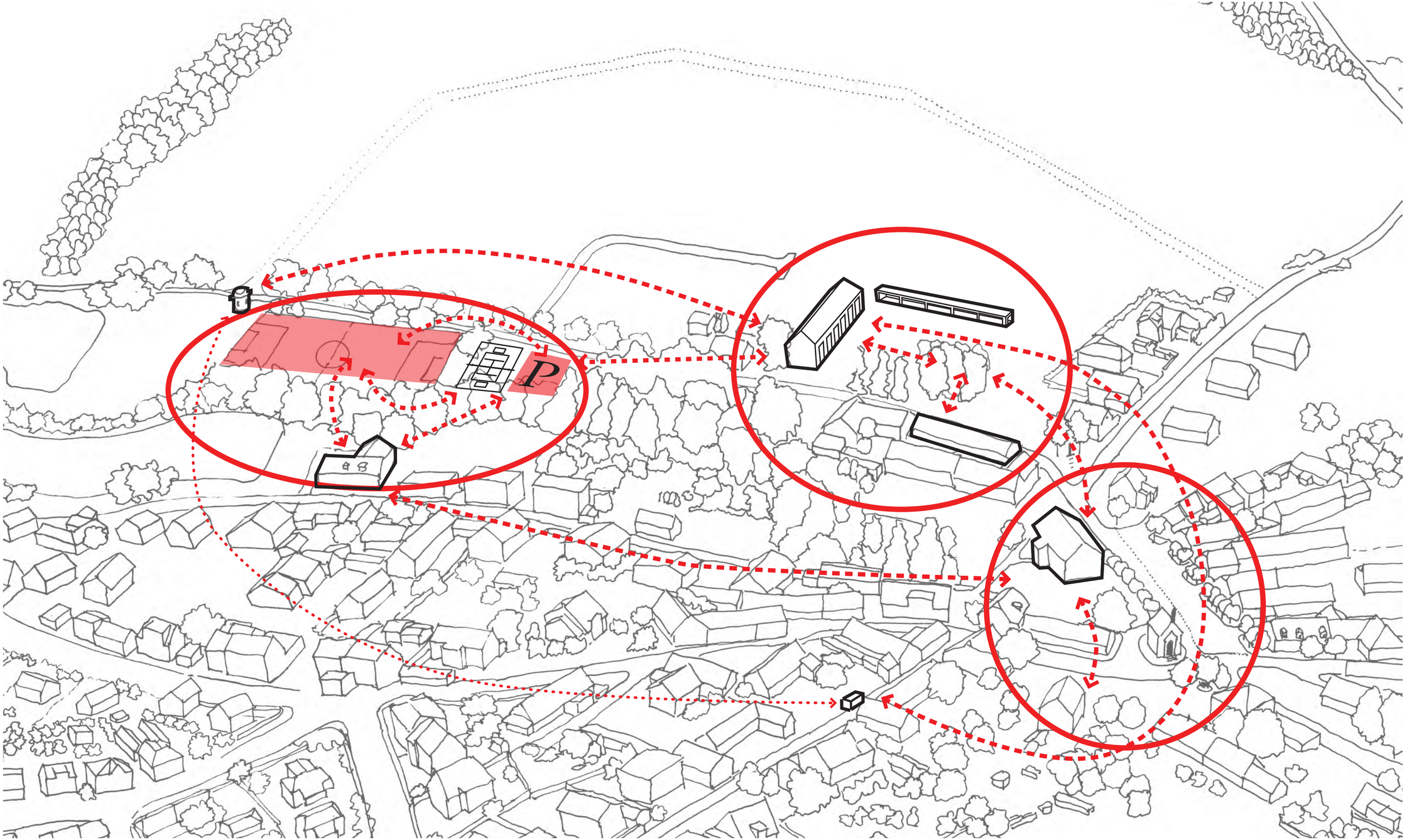
P

SPORTOVIŠTĚ

SOUČASNÝ STAV

- fotbalové hřiště se zázemím v Hasičárně

I. ETAPA - PARKOVIŠTĚ

- pro hráče i návštěvníky sportovních akcí
- pro nově vznikající centrum obce na vršku pod kaštany

II. ETAPA - VÍCEÚČELOVÉ HŘIŠTĚ

- vybudování víceúčelového hřiště dle možností a prostředků
- hřiště bude mít návaznost na parking a fotbalové hřiště
- zázemí hřiště zůstane v hasičárně

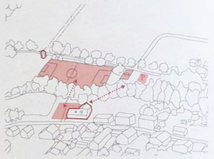

III. ETAPA - VÍCEÚČELOVÁ HALA

- zastřešení hřiště dle možností a prostředků obce

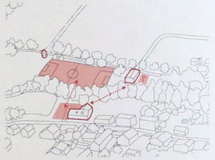

Tělocvična / hala ve Vítěze

TOVNÍ
UB VOSELNO
ÚSILNÉ

0
5
20 m

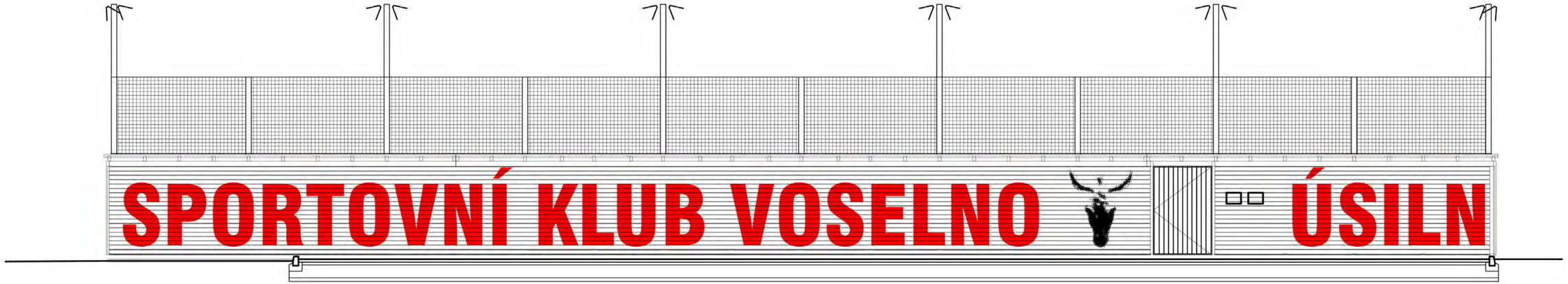
SPORTOVNÍ KLUB VOSELNO
ÚSILN

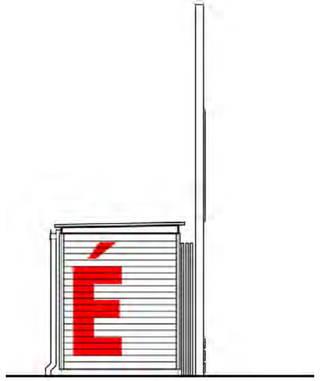

komunitní centrum

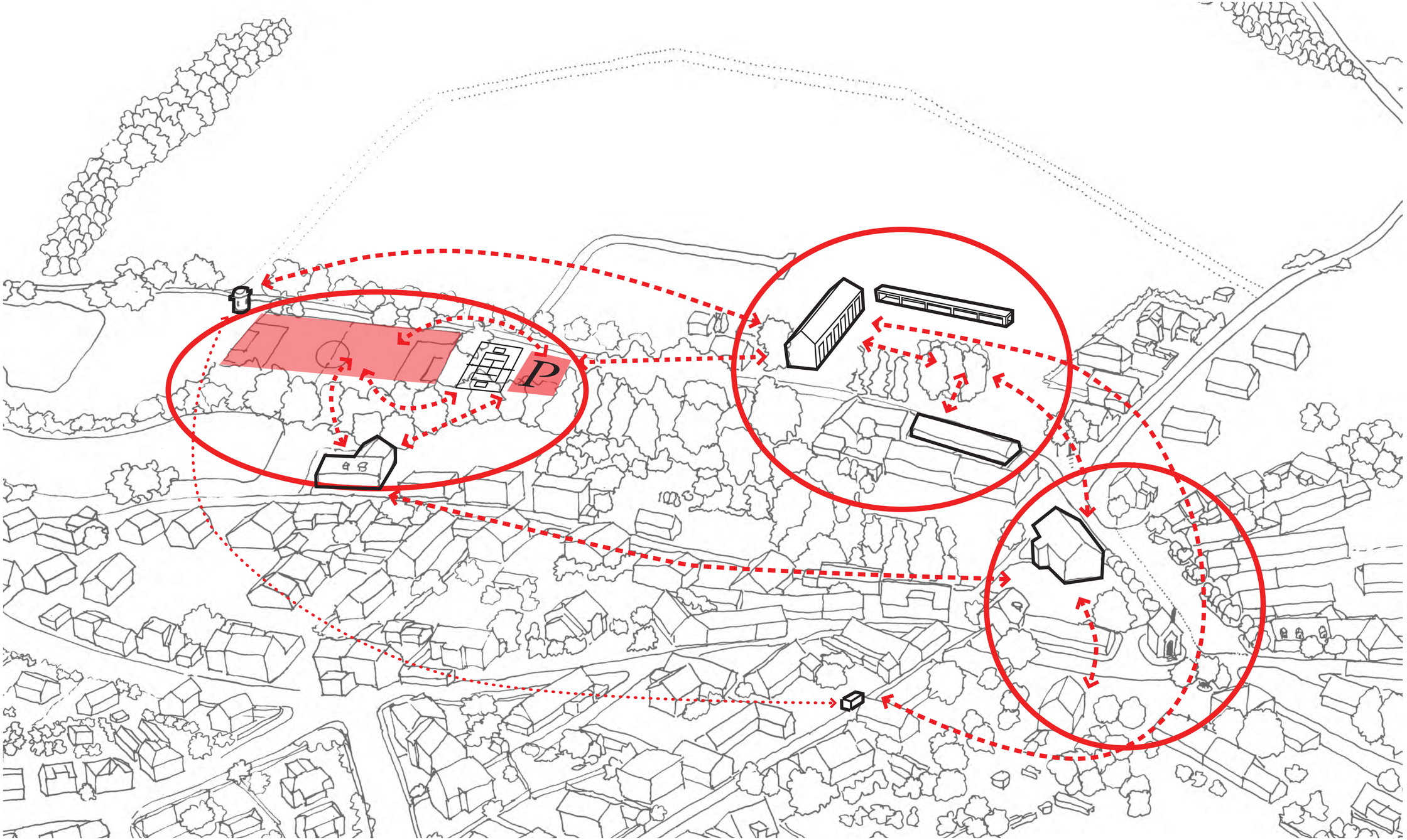
P

Pod Kaštany, spolkový dům

Na plácku Pod kaštany navrhujeme umístit novou budovu Spolkového domu a v prostoru sálu navazující otevřené loubí. Spolkový dům i loubí vytvářejí jednoznačné hrany plácku a velkoryse te do něj otevírají. Otevřené loubí slouží jako zázemí pro letní umělecké dílny, výstava jejich výsledků i základní divadelním představením.

Obecní dům Pod kaštany

- fotografie
- sál

- fotografie
- sál

- fotografie
- sál

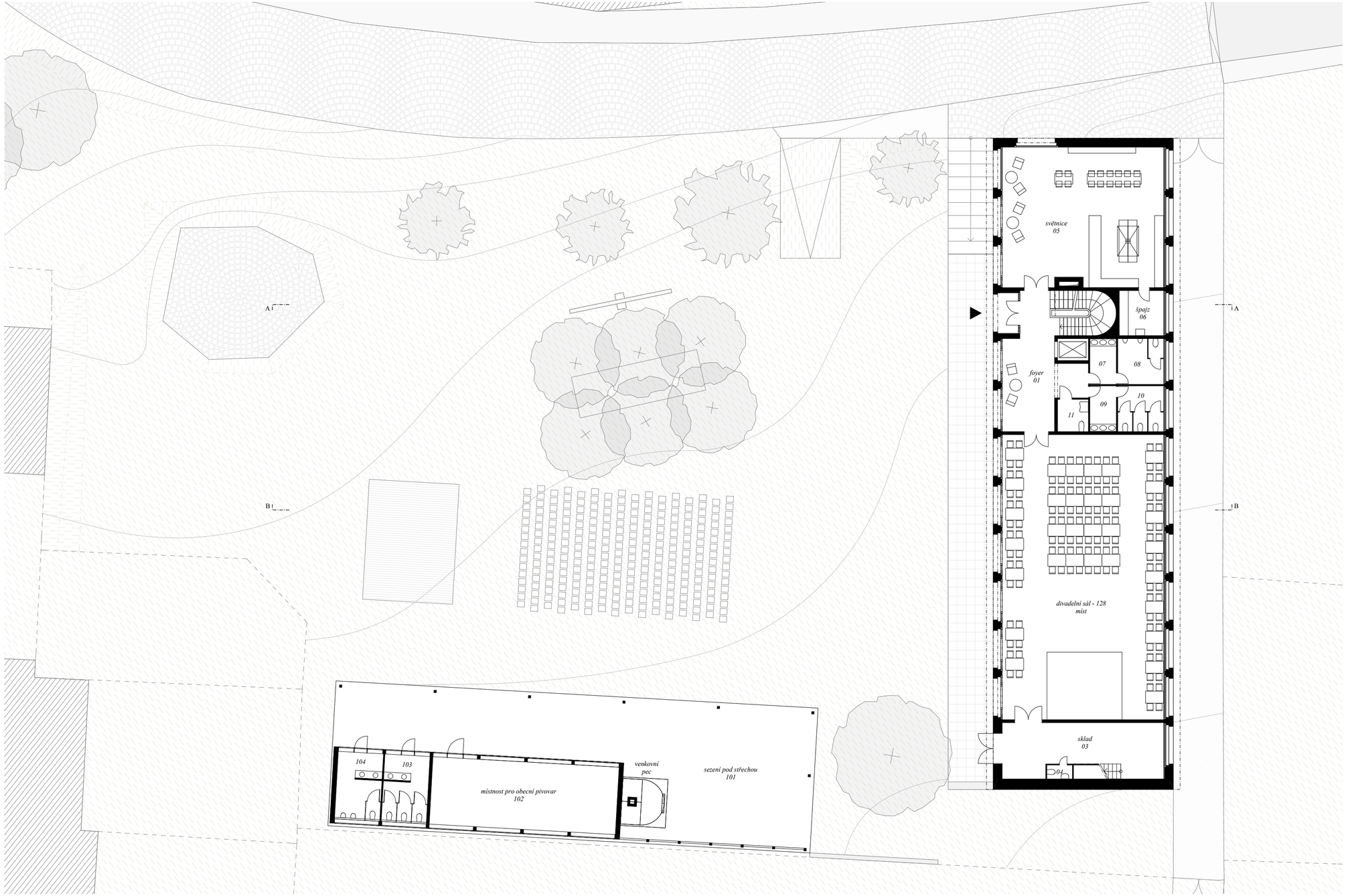
světnice
05
špajz
06
foyer
01
07
08
09
10
11
divadelní sál - 128
míst
sklad
03
04
A
B
104
103
místnost pro obecní pivovar
102
venkovní
pec
sezení pod střechou
101

masterplan

hasičská zbrojnice, sociální bydlení a sauna

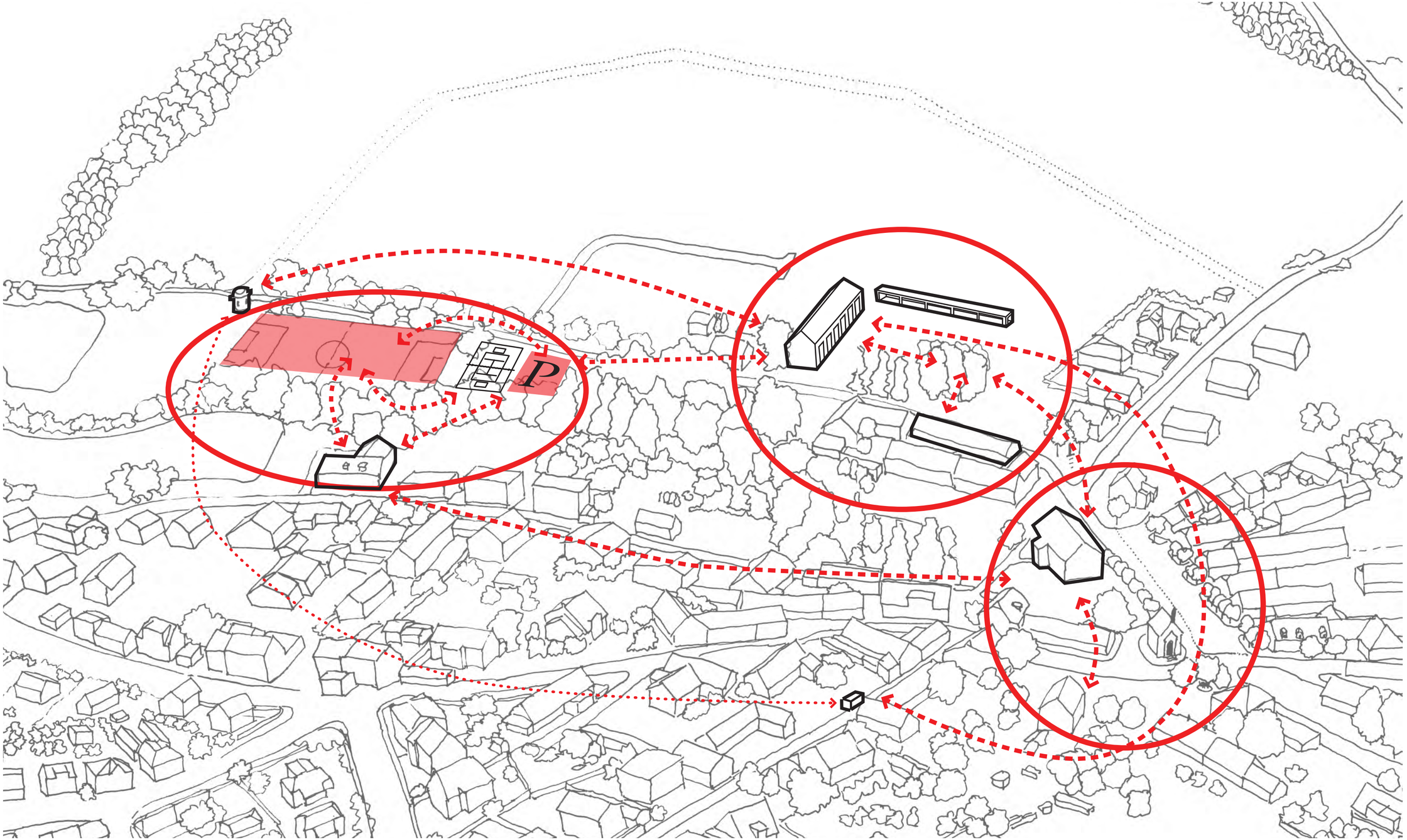
P

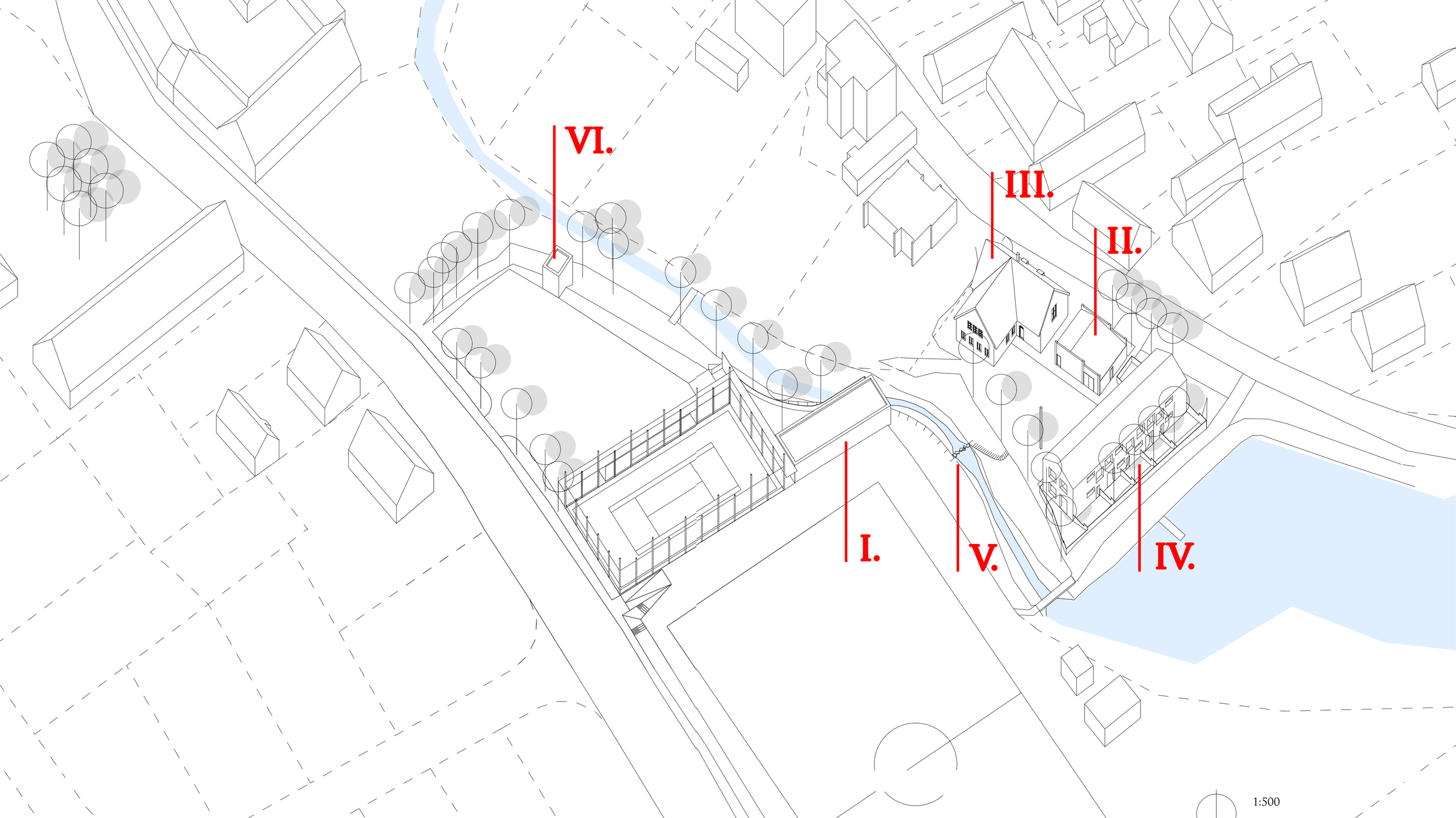
VI.
III.
II.
I.
V.
IV.
1:500

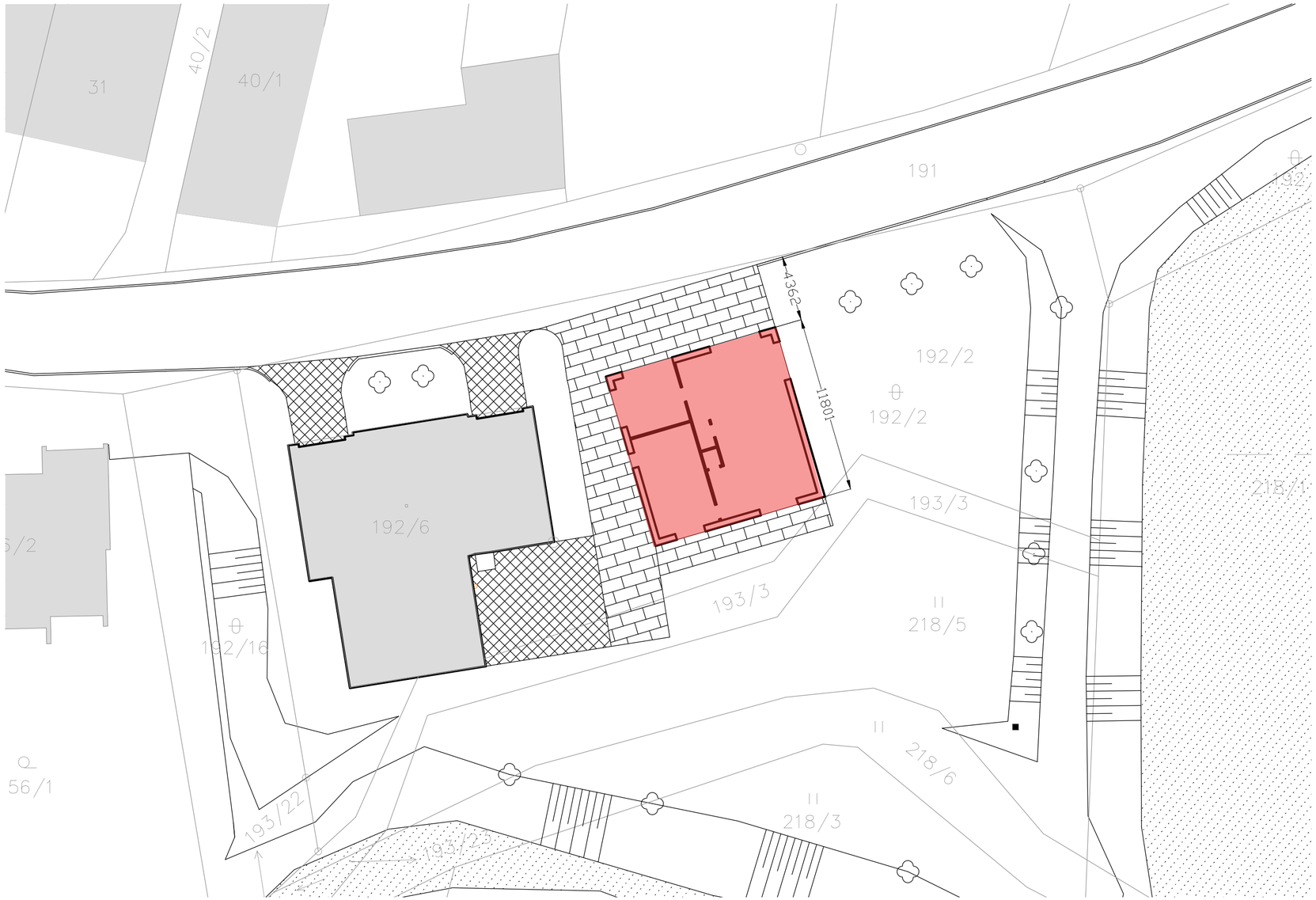
31
40/2
40/1
191
192
4362
1180
192/2
192/2
192/6
193/3
193/3
218/1
218/5
6/2
192/16
218/6
56/1
193/22
193/22
218/3

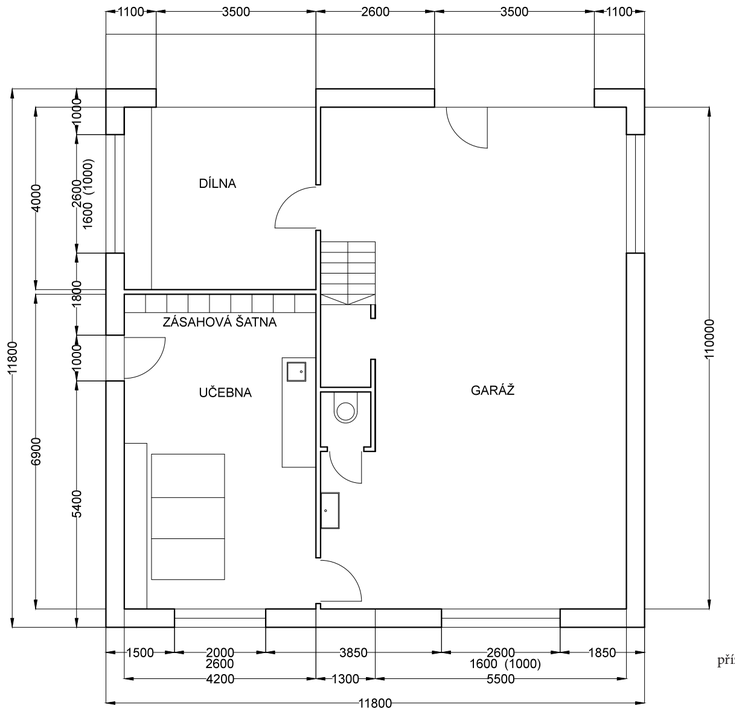

přízemí 1:100

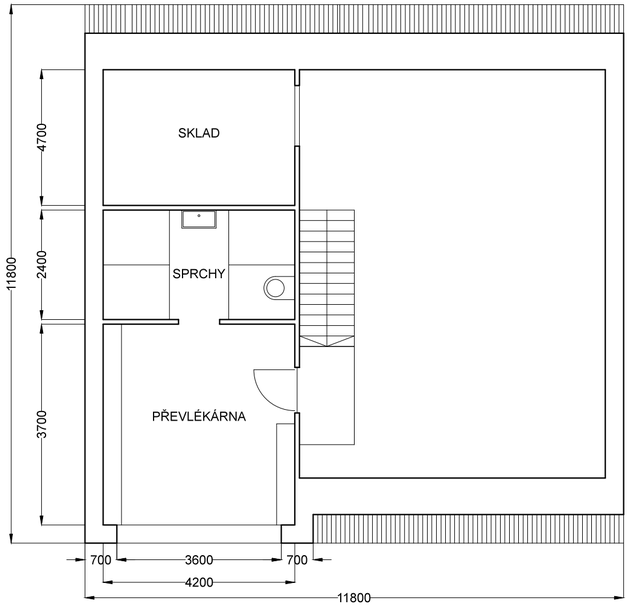

podkroví 1:100

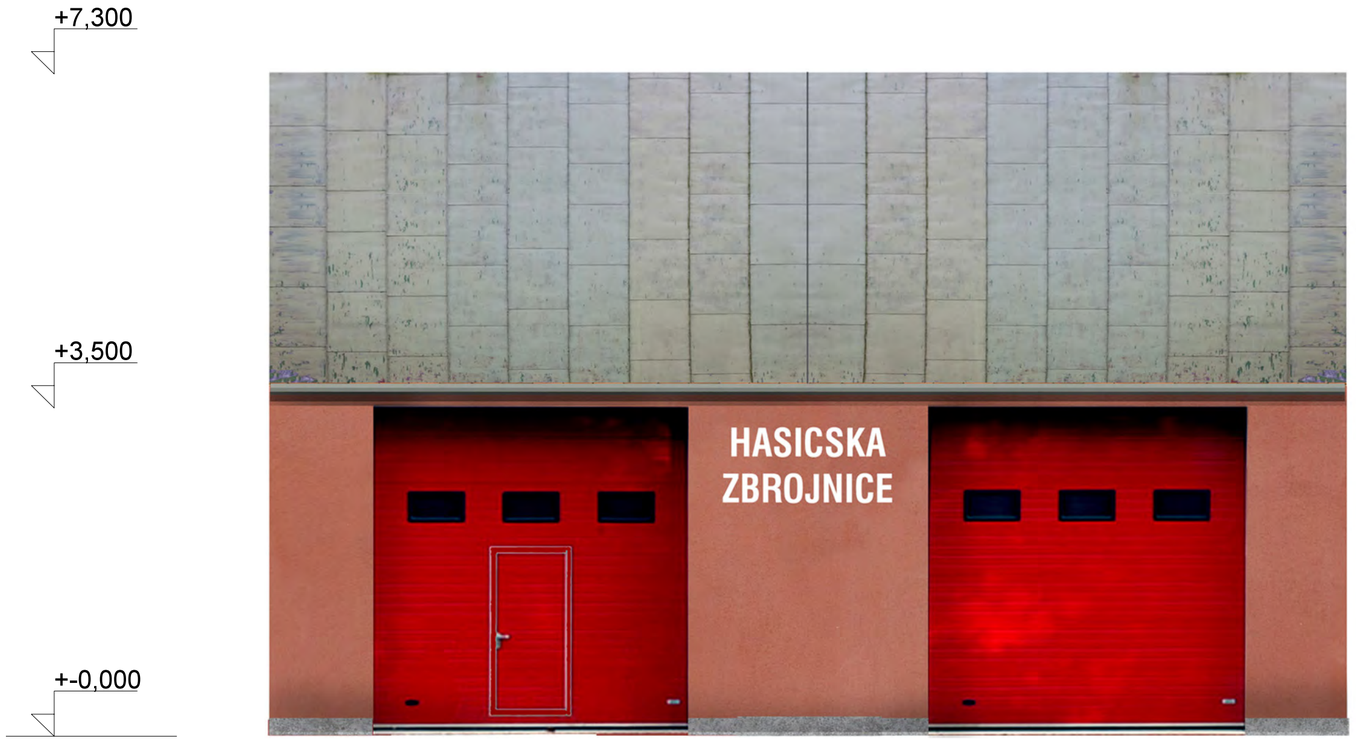
+7,300
+3,500
+-0,000
HASICSKA
ZBROJNICE

+7,300
+3,200
+-0,000

+7,300
+3,500
+-0,000

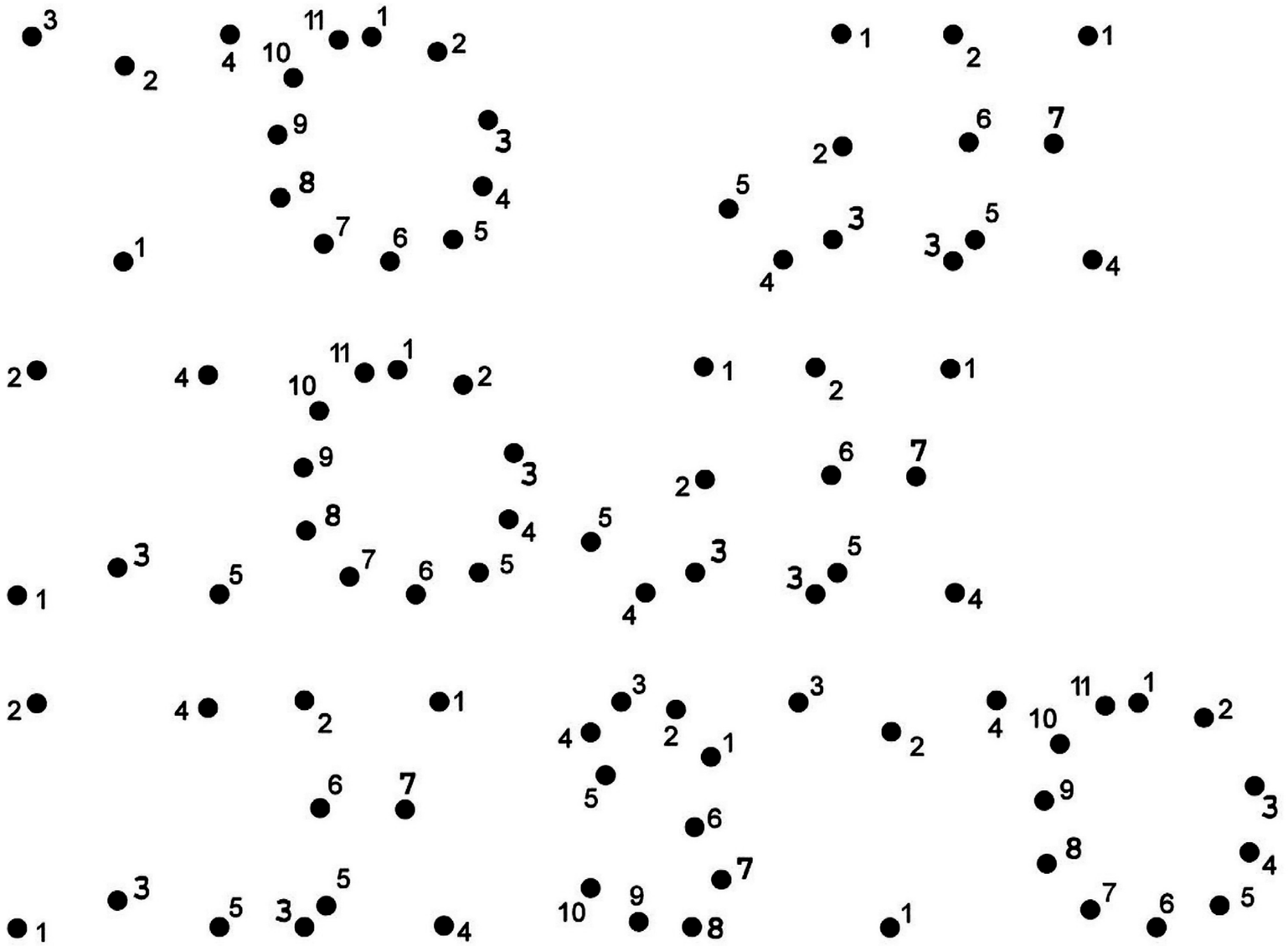

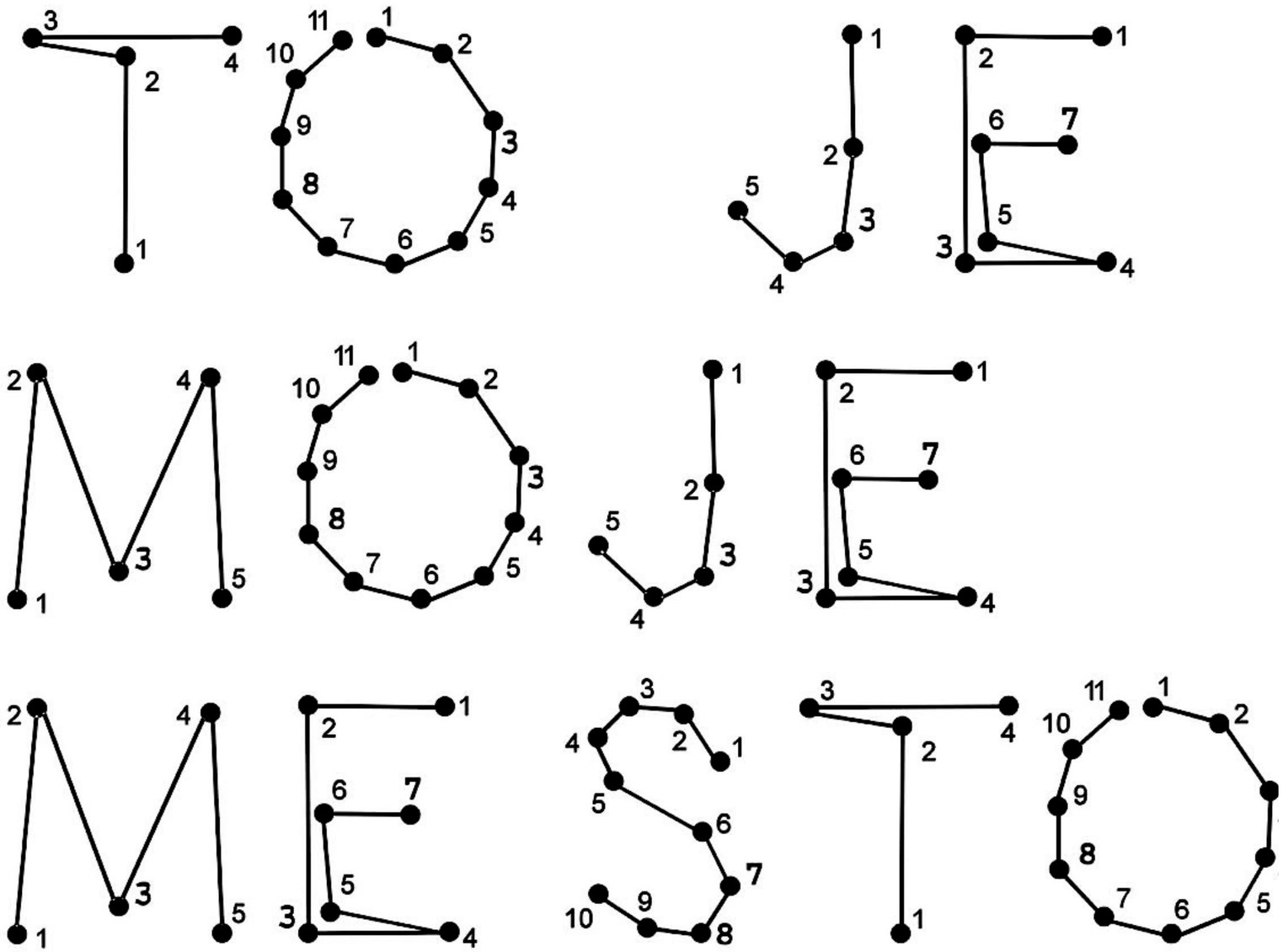
3 2 4 1
11 1 10 2 9 3 8 4 7 6 5
1 2 5 3 4
1 2 6 7 5 3 4
2 4 3 1 5
11 1 10 2 9 3 8 4 7 6 5
1 2 5 3 4
1 2 6 7 5 3 4
2 4 3 1 5
1 2 6 7 5 3 4
3 4 2 1 5 6 7 10 9 8
3 2 4 1
11 1 10 2 9 8 7 6 5

re:architekti

2019